

Predstavenie hry s voľnými predmetmi na základných školách po celej Európe

Erasmus+ projekt hra s voľnými predmetmi 2020 – 2023

Vytvorenie podmienok pre zapojenie detí do hry s voľnými predmetmi počas školského dňa prináša množstvo výhod pre deti, školy a rodiny.

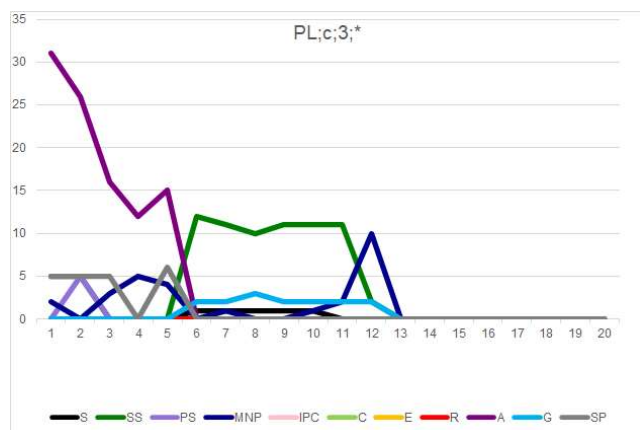
Kľúčové zistenia a odporúčania

- Deti si viac užijú čas na hranie.
- Učitelia viac docenia hru.
- Hra detí je rôznorodejšia.
- Deti sú pri hre menej závislé od dospelých.
- Deti si pri hre viac pomáhajú.
- Rodičia podporujú hru s voľnými predmetmi.
- Povedomie o klíme a udržateľné myslenie sú ľahko integrované prostredníctvom hry s voľnými predmetmi.

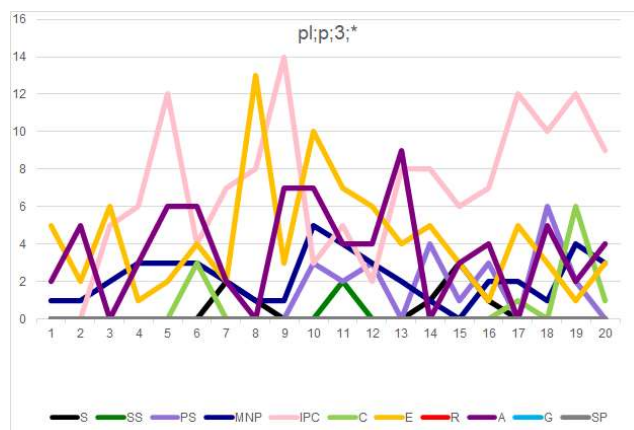
Všetky obavy učiteľov týkajúce sa zavedenia hry s voľnými predmetmi na ich škole sa ukázali byť do značnej miery neopodstatnené.

Zavedenie efektívnej a udržateľnej hry s voľnými predmetmi vyžaduje čas, úsilie a pochopenie prístupu k práci a hre. Nejde o koncept, ktorý sa dá jednoducho napodobniť bez náležitých investícií, najmä ak ide o úplne nový prístup v porovnaní s existujúcou politikou alebo zvyklosťami.

Dôkazy: Analýza pozorovaní hier pomocou Systému na pozorovanie vonkajšej hry (SOOP) ukázala **výrazné rozdiely** medzi riadiacimi školami a pilotnými školami a tiež **väčšiu rozmanitosť hier s celkovo kreatívnejšími, nápaditejšími, prieskumnými a nebojácnejšími spôsobmi hry.**

Obrázok 1: porovnanie činností v riadiacej škole (l) a pilotnej škole (r) po roku.

„Zavedenie hry s voľnými predmetmi na našej škole bolo to najlepšie rozhodnutie, aké sme mohli urobiť! Stala sa súčasťou života školy aj detí.“

Odporúčania

ODPORÚČANIE 1: Tvorcovia národných a miestnych politík uznávajú, rešpektujú a podporujú význam detskej hry prostredníctvom rozvoja národných a miestnych stratégií pre detskú hru.

Hra je podľa článku 31 Dohovoru OSN o právach dieťaťa základným právom všetkých detí. Výbor OSN pre práva dieťaťa v roku 2013 uverejnil všeobecný komentárⁱ (GC č. 17) k článku 31, ktorý štátom poskytuje dodatočné usmernenie.

ODPORÚČANIE 2: Herné stratégie by mali zahŕňať hru na školách, ktorá by mala byť prirodzeným právom detí, z ktorého benefitujú samotné deti, ako aj školy.

Podľa všeobecného komentára OSN č. 17 školy zohrávajú významnú úlohu v detskej hre, a to aj prostredníctvom ich vonkajších a vnútorných priestorov, ktoré poskytujú príležitosti pre všetky formy detskej hry, taktiež štruktúra školského dňa by mala poskytovať dostatok času a priestoru na hranie.

ODPORÚČANIE 3: Vedúci predstavitelia v oblasti vzdelávania pracujú na vytvorení sietí zainteresovaných strán, ktoré môžu vytvoriť miestne dohody o podpore hry s voľnými predmetmi na školách.

Takéto siete môžu zahŕňať tvorcov politík, vedúcich pracovníkov škôl, mimovládne organizácie, podniky a iné organizácie pracujúce s deťmi alebo v oblasti environmentálnej udržateľnosti. Cieľom bude vytvoriť zásadné dohody na vysokej úrovni a vyvinúť spôsoby spolupráce na podporu škôl pri zavádzaní a udržiavaní hry s voľnými predmetmi vrátane zdieľania príkladov osvedčených postupov.

ODPORÚČANIE 4: Tvorcovia vnútroštátnych a miestnych politík a vedúci predstavitelia v oblasti vzdelávania spolupracujú so zainteresovanými stranami na rozvoji vhodných infraštruktúr na prepojenie hry s voľnými predmetmi na školách s politikami v oblasti životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja.

Je tu potenciál na vynikajúcu súčinnosť medzi požiadavkou, aby súkromné a verejné orgány pracovali udržateľne, a využívaním voľných predmetov na hru v školách. Rámcová smernica Európskej únie o odpadeⁱⁱ podporuje hierarchiu prevencie, prípravy na opätovné použitie, recyklácie, zhodnocovania a zneškodňovania, pričom veľkú časť zodpovednosti za implementáciu kladie na obce.

ODPORÚČANIE 5: Vnútroštatní a miestni politickí činitelia a školskí inšpektori schvaľujú prístup k hodnoteniu rizík na školách.

Posúdenie rizika a prínosu je prístup k riadeniu rizika, ktorý zohľadňuje tieto výhody spolu s rizikami. Ide o vyvážený a primeraný prístup k procesu hodnotenia rizika, aby sa deti mohli hrať spôsobom, ktorý spĺňa ich vývojové potreby, a aby školy cítili podporu pri poskytovaní dobrodružných príležitostí deťom.

ODPORÚČANIE 6: Plánovači, architekti a obce, ktoré majú podporovať právo detí hrať sa a zúčastňovať sa na navrhovaní a rozvoji školských areálov.

Školské areály majú obrovský potenciál pre detskú hru a učenie, dokážu prebudiť zvedavosť o našom svete a poskytnúť možnosti na objavovanie a učenie sa. Školské areály by mali odzrkadľovať potrebu biodiverzity a poskytovať príležitosti na vzdelávanie sa v oblasti udržateľnosti, ako aj bohaté, zmyslové a inkluzívne herné prostredie.

Ďalšie podrobnosti o výskume sú k dispozícii na webovej stránke projektu hry s voľnými predmetmi Erasmus+ spolu s Manuálom, Súborom nástrojov a Učebnými osnovami, ktoré slúžia na podporu škôl pri zavádzaní hry s voľnými predmetmi: loosepartsplayproject.eu

Projekt hry s voľnými predmetmi je financovaný z programu Erasmus+ a prebiehal od septembra 2020 do júna 2023 v spolupráci s ôsmimi partnermi: mimovládnymi organizáciami a základnými školami z **Maďarska, Poľska, Slovenska a Škótska**.

2020-1-HU01-KA201-078725

Zvyšovanie budovania osobných kapacít a povedomia o klíme v školách

ⁱ GC17 v jazykoch OSN k dispozícii tu: <https://bit.ly/3Ptp6Yo>

ⁱⁱ GC17 v jazykoch OSN k dispozícii tu: <https://bit.ly/3Ptp6Yo>

Financovaný
Európskou úniou